

DÜSEVNI LISZT

Mészecske verszke novine.

Iméni překmurszke evang. sinyorije reditel
i vödávník: FLISZÁR JÁNOS, Murska Sobota.

Rokopísi sze morejo v Puconce posilati.

Csek racsuna st. 13,586; imé „Düsevni Liszt“ Puconci.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zväszstvo 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Naprejplacsilo

gorivzeme vszäki evang. dühovnik i vucsitel.

Prijëten göszt v Překmurji.

Goszpon Dr. Marušič Dragotin, dräv-
szke banovine nôvi bán, szo z Dr. Pirk-
mayer Otto podbánom jan. 12-ga pred
poldnévom ob 9-vöri v-Prekmurje, v-
Murszko Szoboto prisli na obiszki.

Pri kolodvori je ji velika vno'zina
csákala, vecs ogengaszilszki drü'zstv, steri
szo na dvá redá bilí v-rëd posztávleni i
med nyimi szo sze pelali illusztrilni goszt-
je z-g. Benko Józef polgármestrom k-
obcsinszkoj hi'zi, pred sterov je szlavolok
bio gorposztávleni i sztenè okincsane. Vu
varaskoj hi'zi szo vküp bilí szprávlani va-
raski odborniki, gde szo Bána i goszté
Benko 'zupán z-prijëtnim govorënyem
pozdrávlali i szvecsani gyílës je dr'záni.
Z-obcsinszke hi'ze szo v-szokolszki dom
sli, gde je ji z-Prekmurja vszäke krajine
vküpszprávlana navdüsená vno'zina csákala.
Tü szo ji tüdi Benko Józef z-szrdcá szhá-
jajöcsim gövorom pozdravili, kak táksega
gosztá, steroga eto pôt obprvim mámo
szrecso na nasoj zemli pozdrávlati i viditi.
Po Benka govorënyi je vecs govornikov
naprë dalö Překmurja 'zelënya i potrëb-
csine, stere szo g. Bán trplívo poszlühnoli
i prijaznivo na nyé odgovor dáli. Dobro
nam je bilö csüti, ka szo vsze znájbög-
sim prerazmënyem poszlühnoli i od vszega
szo toplo intereszërali. Vérsztvene raz-
mere szo popolno, razkrito previdili i na-
keliko de od nyih mögöcse, 'zelënya, prosnye vrä-

csiti obezsali. Szamö odszëbe szo razmiti
dá, ka szo vsze naednök szpuniti nedá,
niti tö překmurcov zdrava rázumnost na-
ednök tüdi ne'zelê. V-prvoj vrszti mi to
szvoje moremo doprineszti, vu nyi dobro-
volnoga pomocznika vszigidár szlobodno
csákamo, szo erkli. Od vadlíványá viszi-
koga deloványá szo na zadovolnoszt vszê
konfesiov odkrito vöpovedali, ka ona ve-
liko pozványe szpunyávájó vu dr'závi, za
steroga volo nyé varvati, podpérati i nyé
cile naprëpomágati za edno nájvisiso dü'-
noszt dr'záve szpoznajo i dr'zijo.

Po konferenciji szo g. Bán zöszeb
szpréjali poszebni vadlívány i korporáci-
csasztitanye. Naso sinyorijo szo g. senior
Kováts Stevan i Benko inspektor zasztôpali,
pozdrávlali szo Bána i zahválili szo nyim
za té prijëten obiszki.

Z-radosztjöv szmo previdili tö, ka g:
Bán nakeliko na szrdci noszijo nasega
národa právi i pravicsni 'zelëny szpunenye.
Z-nájvéksov radosztjöv szmo szlíhsali, ka
ono pravicsno 'zelënye, tö je tö obcsin k-
solam notrivtálanye, stero je jáko doszta
britkoszti, nezadovolnoszti zbüdilo med
sztanacsarmi, tak rëstiti szo obezsali, ka na
tö notrivtálanye gledöcs znöva vesznice
bodo vöposzlühnyene i pôleg nyi interesza
mögöcsna zmënkanya vöpoprávlana.

On iszti zvecsarek szo goszpon Bán
v-Prekmurji Szvétoga Juria i G. Petrovcov
krajino poglednoli. V-Gornyi Petrövcü szo
ji Godina Stevan ev. dühovnik pozdrávlali.
V-tom krátkom vrëmeni, stero szo med

nami potrosili, szmo sze ogvüsali, ka na szébe zavüpano pozványe na szrdci no-szijo i záto rávno sze bomo zavüpanyem vu nasi potrêbcsinaj k-nyim obrnoli.

Szobotske evang. gmajne 40 lêtнице ôszvetek.

Nepozábleno lêpi, 40 lêtнице ôszvetek je szvetila Szobotska evang. gmajna na trétjo adventszko nedelo 1930. dec. 14 ga. Szpômenoti sze z-ti prezinôcsi i pretekôcsi vrêmenov i dobrocsinitelov nasi, je nê szamo szv. dúžnoszt, nego i z-ednim návucsno, prôti Bôgi pa zahvál-noszt i obsútno dugoványe. Etaksega hîpa vídi mo i obsútimo z isztinom, nakeliko velika je Goszpodna Bogá pomôcs pri krhkom i szlabom csloveki. Etaksega hîpa lehko vadlújemo z szvé tim píszmom: „Csi Goszpôd nede zidao hîže, zaman delajo, ki nyô zidajo“; nê je záto nasa, nego tvoja, oh Goszpodne díka na vekí vekí!

V-1885-tom leti szo sze zácsali nasi gmajnarje organizérati, vecskrát szo vküpprisli na razgovárjanye i dokoncsali szo, ka szí fundus szprávjio, na sterom szí prôszto molitvárníco posztávijo gori. Tô szv. naminyávanye je prêk stiri lêt zadrgávála i zasztávlála protivíkov i nevoscsenyákov hûda náklonszt. Vecskrát szo pogôdili fundus, ali gda bi rêd prisno na po-

godbe kontraktusa píszanye, sze je pogodba vszigidár zadüsila. Ali k koncovi, po dúgom, jálnom mreženyi, csalárnom zasztávlanyi, szo szí dônok z Bogá pomocsjöv vezdásnye i na té cil to nájpripravnêse meszto mogôcsi bíli szpravití. Pri zácsétki zidanya, gda szo v-1907-mom leti vezdásnyi farov zácsali zidati, je gmajna szamo gôli 35000 korôn gotovine mêla. Na drúgo leto je kántorvucsítela sztanoványe zidano, po sterom szo pa brezí filêra gotovine zácsnoli vu Bogá vüpa-znosztjöv cérkev zidati. Ali, kak je popisáno: „Kí sze vüpa vu Bôgi, on sze nigdár neznorí“ — szmo sze i mí nê znoríli. I csi nasz je zidanye cérkvi bár vise 100,000 korôn kostalo, szmo tô z Bogá pomocsjöv dônok vöplácsali. Bôg je plácsao z toga vecs, kak mí. — Neprebrodjene szo nyegove poti! Kak prav je bílô, ka je On vcêpo v-nasa szrdcá vüpažen, ka szmo vu onom vrêmeni, pred bojnov zácsnoli zidati. Csi bi maloverci bíli i nebi vüpali zácsnoti, escse bi mogôcse dneszdén nebi meli cérkvi zavolo skále pênež, stera je na nyé prisla.

Na etaksi dugovány szpômenek je bílô potrêbno mladéžni i pohodníkov pazko gori pozvati i žnyimi nase gmajne zácsétno histórijo szpoznati i prehodníkov, ocsákov verevrêloszt i nepoménkano lübéžen preszvétíti. Té cil je szlúžo gmajne 40 lêtнице jubileum.

Zvôn toga szmo sze szpômenili escse pri toj pri iki, ka v-Szoboti nê szamo od 40 lêt

Naj té máli angel mà isztino.

Poszlov.: JUVENTUS.

(Nadaljavanje)

Bôtos je rávno z velkim rogátanyem zapê ro zvünêsnýe dveri na bôti, gda je na pamet vzeo toga máloga angela i vrágicsa, ali scsém praviti, dvâ ronyaviva deteta. Tô szêri vlászi dête sze je na nyega zgliednolo z-szvojimi velkimi, szivimi ocsámi i Bôgzná, ka je zdá bôtosi na pamet prisio, líki za nyima je szkricso:

— Hej, deca, povêta domá materi, ka mo escse itak csakao na tiszti máli dúg!

— Zahváliva vam vaso dobrôto! pravlo je tô szêro dête, tô csarno nyemi je pa za hrbrbtom jezion kázalo.

Pred tisztimi szveklimi vrátami je escse itak tam sztao bogáti goszpôd. Ali ze nê szam. Z ednov lêpov goszpöv szí je zgucsávo, stera

je rávno zdá prisla. Vidlo sze, ka szta obá dobre vôle. Gda je goszpôd zagledningo nyidva, v zebko szí je szégno, ali tak, naj goszpá nevzeme na pamet, i cifrasztomi vrátari je pênež dao prêk. Nê je pravo nikaj, szamo je z ocsámi vszêko prôti nyima. Ali goszpá je tô itak na pamet vzéla, szmeh nyê je vujso i právla je elegántnómi goszpôdi:

— Vidite, tô je lêpo od vász. Radüjem sze, ka tak dobro szrcé máte. Tô szí zamerkam.

Goszpôda je malo szram bílô za volo vále, ali vidlo sze je, ka nyemi záto dobro szpádnejo té recsi.

Goszpá sze je tamtá obrnôla, ka bi oberkla deteta, ali nyidva szta ze v tisztoj vilici neszla zakeo krumpisov, gde szta sze z mocsnim deticsom szrêcsala. Té je escse tüdi tam sztao i gda je na pamet vzeo, ka sze escse itak cukata z-zaklom, szmehao sze je:

mao jeszte evang. cérkev i gmajna, nego je bila 'ze preci vu zacsétki reformácie tüdi, ali z-onoga vrémena je malo podátkov znáno i osztalo gori, ár je v-1604-tom leti Bocskayja vojszka Szoboto, stera je teda pod förszkov obläsztjov bila, szpö'zgála. Vsze hi'ze szo do klina zgorele, evang. farov tüdi, szamo li jedíno evang. cérkev je osztála.

Telko známo szamo, ka je v-1596-tom leti Szalaszegi János bio tü evang. dühovnik. Zvön nyega je escse v-prvési hípaj bio v-Soboti dühovnik Brehoci Ambrus i Fábíán János. Pöleg püspekove vizitácie v-1627-om leti szta v-Soboti dvá evang. dühovnika bilá Te eden Gederovci János, te drügi pa Szvetics Gergor, steri je pri grofi Széchy Gyüriji v-grádi bio dühovni pasztér. Vu etom vrémeni, kak k-nasoj gmajni sze dr'zécsoj véshi v-Petánci vu grof Nádasdyja kasteli szo obrambo döbili z-Stajarszkoga i z-Krájnszkoga vöpregnáni dühovnici. Med témi sze je dr'zao tüdi v-1600 leti onoga vrémena po celom szvétí znáni nájevksi zvézd zbrodjávec, Keppler János, kí je z Grádca bio pregnáni, gde je varaski predgar i profeszor bio.

Grof Nádasdy Ferenc mlájsi je v 1643-jem leti préksztöpo na kath. vero, ár je li za tö cénodöbo Esterházyja. Dolnye Lendave goszpodína csér za 'zeno. Od toga hípa mao szo teska vrémena prisla na eti 'zivöcse evangelicsáne. Vzéli szo nyim cerkvi, pregnáli szo dühovnike i

vucsitele. V Szoboti szo pa celö vösztrébili evangelicsáne, tak da je niedeen në osztano i escse je niti në bilö szlobodno sze esze priszeliti dugo, dugo lét evangelicsanci. Li od 1840 toga leta mao szo sze pomali zácsali znöva priszeljávati i nateliko povnözati, da szo z Bogá pomocsjöv pá v 1890-tom leti gmajno grüntali.

Pri jubileuma öszvetka priliki szo 'Zenszkoga drüztva vréle kotrige cérkev lepö okincsale. Zvöna cérkvi pa na tö odebráno mosko nazavüpnoszt je vsze, vsze lepö osznáj'zilo. Presztranna cérkev sze je nabito napunila z-pobo'znimi z-vecs gmajn esze römárvanými verníkmi i tüdi drüge vere fárníkmi. Ouszvetno szlüzbo Bo'zo szo szöszedni dühovnici Sftár Károly bodonszki, Luthár Ádám püconszki, i gmajne indasnyi kaplahán Heiner Géza, vezdaj hodoski dühovnik szrdcá obhodécsimi govorènyi odprávlali i glászili toga dnéva znamenitoszt. Med predgami je mésztüni szokolszki orchester dao napré klasicsne igre broje. Kardos Gabriella je szrdce genlivo solo szpèvala. Po szlüzbi Bo'zój je vu cérkvi szvecsana szejá dr'zána, gde szo goszp. Benko Jó'zef seniorszki inspektor tolmacsili gmajni i sinyoriji poszlani nyih milosztüni püspek-adminisztrátora pozdráv. Gmáne 40 lét-no histórijo szo g. Vezér Géza gmajnszki inspektor dáli napré. Goszpodin Bög naj i nadale csüva ino varje velikoga indasnyega szpömenka szobotsko evangelicsanszko gmajno! K. I.

— No, furka, ka bö z-tem 'zaklom? Tö scséta, ka bi váj gojdna najsla tü. Sze ga dájta!

Gori je zgrabo 'zakeo i za pár minöt je 'ze 'zakeo krumpisov pri vrátaj tiszte hi'ze büo, stero szta pravla:

— Tö ga máta! Jeli, ka je dobro, csi je sztári pri hízi? — pravo je i szkloncko je po glávi toga csarnoga deteta. Ali prszt szi je vcsaszi v lampe potiszno, tak ga je zbolo.

— Juj, viág ti je v kö'zi, z koj más glavö, ka ti je tak trda? (Kapa csi bi znáo, ka na toj trdoj glávi pod vlaszámi dvá roglá rasztéta!)

Vrágics sze je hrzo, detics sze je pa sztepo nad nyim;

— Vej szi ne miszli, ti csaren tepes, ka szem za tvojo volo neszo 'zakeo! Za ovoga volo szem ga pomágo neszti, ár tak namilo zná glédati. Zdâ szi pa zovta vö nikákoga, ka vama jasz na dvoricse nemo pomágo!

Tak sze je vidlo, da bi sze dvè deteti notri obrnole na dvoricse. Ali v drügom megnyenyi szta 'ze tam bila na prági one híze, tam od zvüna várasa.

Odprèjo sze dveri, vöszttöpi mö'z, da bi zakleno vráta i vára nyidva.

— Vis ne! Pa szta escse itak tü? Vej pa tak hodta notri!

Dokecs je vráta zaklenyávo, 'zena nyegova je falat mehkoga krüha vrézala vszakomi deteti i je medtem pripovedávala, ka nindri nemreta nájti tiszti sztö dinárov, stere je mö'z sz tem zaszlüzö, ka je pár dni tézko drva szeko. Ali je zgübo, ali szo nyemi je vkradnoli. Në csüdo, da je në dobre völe i nyidva je prvle odtiro.

— Zdâ pa hodta v kühinjo, tam pri ognyiscsi ta lehko szpalá i vütro váj moj mö'z domö szprevodi.

Szrcé Jezusa.

Oh Jezus, ti ne mrzís níkoga,
Nej bo'znyáka i nej hüdobnyáka,
Lübis tè 'zaloszen szvét,
Kak csloveka, té zemelszki cvét.
Ti znás, kaksí kri'z je 'zitek,
Cslovöka hüdobnoszt i prebitek.
Pokorno szrcé más i ládanye,
Da nedás na zemlo kastige.

Dneszdèn tvojeja glásza necstüje szvét,
I bo'ze hi'ze scséjo znicíti vszepovszéd.
Obrkádne eden ovomi szledjen gros,
I ne szpozna vu szrci bratovszko lübéznoszt.
Nega pravice, rôparsztvo láda,
Nega csloveka, Jezus, sto za tebom sztápła.
Oh! Jezus, szpomeni sze na Jerúzálem,
I zgliedni sze doli na té szvét jálen.

NOVAK JO'ZEF

Nika malo na prerazmênye.

Evang. sinyoriya vszáko leto má segó podpérati szíromaske, dobroga vcsenyá i znásanya one ev. dijáke, steri sze na vucsítelszko szlú'zbo pripravljajo i vu vucsítelisci studirajo. Veliko zmenkanye jeszte vu evang. vucsítelaj, steri szo pa pri verenávuka vcsenyê jáko potrebni. Z-tém szmo mi nê netrplívi prôti drúge vere lüdém,

Gda nyidva je 'zenszka v kühinji na szébe povrgla, tak edno minôto szta brezi rêcsi glédala na edendrugoga. Te je angel pregôvoro:

— Spájszno! Tak sze mi vídi, ka szo lüdjé dobri i hüdi. Ednók dobri, drgôcs lagovi!

— Tak sze vídi — odgôvoro je vrágics i z táksím csemérom treszno z pesznícov po klôpi, ka je eden csrepnyeni pizsker na jezero falátov razleto. Angel sze je hitro prigno i je tá szégno med csrepnyé.

Na velki rogát je vöpriso mó'z:

— Ka szte potrlí, deca? Pa escse tüdi vüva kvár delata?!

Zacsüdeno je pogledno okóli:

— Gde szta pa? Poglej, 'zena, teva tepe-sa szta ti odszkocsíla na oblok i potrla szta ti pizsker!

Notri pride 'zena v kühinjo i csemerno pobëra vküp csrepnyé, ednók szamo goriszkricsi:

nego lübito szvojo vero i szv. m. cérkev. Kak bi drúge vere lüdjé tüdi nebi radi bili, csi bi vu táksi soláj, gde nyihove vere vucsenicke vu vcsini jesztejo, nyè drúge vere vucsitel vcsio, tak szmo i mi tüdi. Ka naj kak nájprve dobimo potrebne ev. vucsitele vu one solé, v-stere evang. deca hodijo, szmo dáli goriposztaviti evang. csanszki Dijacski Dom i podpéramo v-mariborszkom vucsítelisci sze vucsécse evang. gojence.

Na tó podporo proszimo i pobéramo od leta do leta od vernikov milodari i dobrovolne áldove, ár posebnoga fonda nemamo, steroga bi na té cil obracsali. Csi vecs áldovov dobimo, szmo mogôcsi tüdi vecs podpore dati pôleg potrebcsine ednoga i drúgoga osznovlenika, gde je véksa potprebôcsa, onomi vecs, gde je ménsa, tisztomi menyé.

Od leta do leta je vecs dijákov i tak sze szamô od szébe razmi, ka na ednoga poednom ménsa podpora pride, naimre csi menyé daril pride vküp.

Po krivoj informácii, ali znábídti po hüdoj nágibnoszti je z-vecs sztráni prôti evang. sinyoriye ravnítelszti to potvárjanye gláseno, ka ti edni gojenci záto dobijo ménso podporo, ár szo *szokolje*. — Mi szmo bár 'ze vcseni k-potvárjanyi i k-tomi, ka sze vszáki nepozváni vnász poticse, ali da tó potvárjanye brezi vszega temelja krivico glászi, kak szramotno ogrízávanye i lá'z na one odvrnémo nazáj, ki je rászür-

— Tü szo pênezi, vszé sztô dinárov! Kak szo prisli té pêneze v té pizsker, zaisztino je csüdno!

*

Vöni, na kmicsnoj ceszti, tam, gde sze oni-vi dvé pëskivi pôti szrécsata i na ceszto sztô-pita, szta sze stükala angel i vrágics:

— Vis, zemla je itak nê tvoj presztor!

Sze szo sze iszkrile vragicsa ocsi:

— Da pa tvoj li tüdi nê! I csi mo véksi, te mo mocsnési i csednési i tak sze notri szprávim v szako szrcé, ali tak . . . i tak pokvarim vszakoga cslovöka, ali tak . . . i te vecs z ednov recsjöv ne bos mogo trditi, ka je tó tvoj presztor.

— I jasz, gda zrasztém, mo escse mocsnési i modrési, kak tí, i vszakomi cslovöki zsepnem, naj ti ne odpréjo szrcé i pomágo mo nyim, naj szo mogôcsi dobri bídti i te de cëla zemla moj presztor!

javajo. Tém bole je ocsividno krívo tó potvár-janye, ár vszi podporo v'zivadčsi gojenci szo szokolje, zakâ bi pa teda steri zatoga volo pre-krátseni bio? Evang. Dijaskoga Dôma osznovle-niki szo od zacsétka gimnazije mao sokolje bili, i nê nyim je prepovédano bilô i rávno zdâ, da je tó dr'závna násztava, bi senioráta vodsztvo prôti bilô? Tó szamo hûda vészt má súriti.

Ka nemremo dijákom telko dati poednom, kak lání, je jedini zrok, ka je vecs diákov i malo je daril, mogôcse de k-leti pá menyé. Sinyorije vodsztvo bole znâ, kak razdelí podporo med potrebnimi i nevodi ga nikse sztrankarsztvo, szrdcá bi dalô vecs, csi bi melo i bole na szrdci noszi szvoji szinôv interesze od vszê drúgi.

(Odszpodi napíszano kak Wesley Jánosa szenyo szam pred ednim letom vido vu M-Vidék novinaj, stero je eden ev. dühovnik píszao, bár sajnálivam, da je szvoje posteno imé nê dao na szveklo, ali lêpa hvála nyemi za one recsí, stere je potrebno dosztim escse dnesz znati.)

Sto je krsztsenik?

'Zalosztno je, da escse dnesz jesztejo ták-si lüdjé, steri ne glédajo csloveka priátelszki csiszti obráz, nego iscsejo na nyem vöre vadlú-vanya priátelsztvo. 'Ze vecskrát szo naprê prisla

ták-sa neprijétna dela med nasim národom. 'Ze dosztakrát szmo csüli od nasega szlovenszkoga lüdsztva té neprijétne recsí: nasa vóra ka je? Nasa je za Krisztusom prva. Ali vasa je nikaj nê vrédna. I od ove sztráni rávno tak právjio. Tó szo edne neprijétne recsí, celô od vecs táksi inteligentni lüdi, steri bi mogli na dobro pôt pelati dnésnye cslovecsansztvo. Steri szo pa brez pametni, na tiszte gucs pa tak nikaj nemremo dati.

Vszáki ksztsenik lejko zdr'zi Krisztusa za-povid: Postüj szvojega bližnyega, kak szam sze-bé! Ne dr'zi szam szebé za krsztsenika, ár je drúgi tüdi krsztsenik. Tó je krsztsenik, steri vu vszákóm csloveki bližnye priátelsztvo szpozna, brez verevadlúváhya rázlócska.

Tó je krsztsenik, steri pôleg szvojega ve-revadlúványa ne sinfa drúgo vero, ne napeláva protivnike na nyô. Záto da nega rázlócska med lüdsztvom, vu kakse stécs vadlúványe szlihsijo, ráncs kak na cvetécsem pôli, gde vsze szilje ednoga szunca toplócsa obhodi.

Csi bode gda szvéta szôden dén, tam de znâ biti pitao vekivecsen szôdnik: „Jeli szí zdr-'zao Krisztusa zapoved?“ Nede ga gvúšno pi-tao, kákse vöre je. Eden môder i pobo'zen cslo-vek, Wesley János je edno szenyo vido. One recsí je píszao eden evang. dühovnik. Pri pekla vrátaj je sztao i pitao je: Jesztejo tü katholi-csanci? — Prevecs doszta — bio je odgovor. — Pa protnátanuske? — Prevecs ji doszta. —

— Vej mo 'ze vidli — posztávlo sze je vrágics. Obrno sze je i brez récsi je tam povr-go angela.

— Oh tí neszrámen, odides, pa sze niti ne poklônís? Nemo sze vecs sz tebom spilo. Tel-ko bi lehko pravo, ka: z Bogom!

Gda je vrágics Bo'ze imé csüo, sztrôszo sze je i v drúgom megnyeni sze je na nyeg-vom meszti 'ze szamo eden lucvér bliszketo i prôti mocsvari je leto.

Frisek lüft je potpíhno i angel sze je na-nyem vneszo na eden oblák, od tisztec na eden trák mladanicza, od tisztec pa v nebésza.

*

Ka miszlite, lüdjé, nebi tüdi nam trbelo kaj vcsiniti i szploh zaprêti szrcé nase pred tem hûdim, naj té máli angel má isztino . . . ?

(Konec.)

Zima.

Tü je zima! vdérja vihér,
Szever mrzeo nema vecs mér.
Kamkoli vr'zes szvoj pogléd,
Sznég i zima je vsze povszéd.

Zrák i szunce je zakrio oblák,
Céli dén je kmicsen, kako mrák.
Szidáva sze na szren meglá,
Trda je kak csonta cêla zemla.

Béla püsztína je vsze okôli,
Da prážno je vsze na pôli.
Na goráj i vu dôli,
Je sznegâ vsze povszéd povôli.

J. NOVAK.

Pa baptiszi i nazarénoske? — Tê tüdi doszta jeszte. Zalosztno je sô k-nebeszkim vrátam i pitao je angela: — Jesztejo tü katholicsanci? — Nega ji — bio je odgovor. — Kapa protestán-ske? — Tej tüdi nega. Pa baptiszi pa nazarénoske? — Tê tüdi nega. Wesley je gorizburkano pitao: — Pa sto te jeszte vu nebészaj? Odgovor sze etaksi glászo: Vszí oni, këm je drágo bilô imé Krisztusovo na zemli, i ki szo vu nyegovom dühi 'ziveli. Tô je Wesleya szenya bila.

Bár bi sze sztoga návcsili tisztí, steri szamo szebé dr'zijo za krsztsenika i drúgi szo pred nyimi pogani. Vu nebészaj, csi sto má tá pridti nepoznajo tam katholicsance, nej protestánse, nepitajo za verevadilüvanye, nego glédajo cslovecse csiszto szrdcé i tople priátelsztvo eden kovomi. Lübénoszt, prebúdi sze ednok vu cslovecsem szrdci i ne mrzúj prôti drúgomi vszigdár vu szvojem 'zitki.

J. NOVAK.

I. Presbiterov csészt, biblia, cërkevna uprava.

Od vernikov naprêhodécsi csészti ali du'znosztí, od „sztar'sov tanácsa“ sze 'ze Sztári Zákon szpomené; vu Mo'zesa drúgi knigaj na XXIII-tom táli v-21 versusi cstémo: „*Zeberi z-lüdsztva te nájjakse, bogàbojécse mó'ze, pravicsne, nepokvarjene lüdi, steri odürjavajo szebicsnoszt i posztavi je za naprêhodécse.*“

Cslovecse têlo na vszáke dôbi dela szpunyávanye poszebne orgánume má. Na poszebni cërkevni ôpravic szpunyavanye sze je módro vöosznovála pri prvi krsztsanszki gmajnaj prezbiterszka csészt. Prezbitero v csészt 'ze tak od apostolov vrémena mao sztoji gori pri krsztsanszki gmajnaj. Za gmajn voditele szo sze v-prvi hipaj szami apostolje poszkrbeli. Takse voditele, na stere szo gmajn ravnanye, redü goridr'zánye, za verszki, morálni, pobo'zen 'zitek csúvanye zavüpali, szo pôleg sztarosztí: „sztarisi“, ali po grcskom: „presbiterje“, pôleg csészti pa (episkopusje) püspeci (opaznici) imenüvali.

Példo denem, Pavel apostol k-Titusi szvojemi vernomi vucseniki píszanom liszti I-vom táli 5-tom versusi etak píse: „*Za toga volo szem te nihao vu Krêti, naj ta drúga zrendelüjes i posztávis vu vszákom meszti sztarise, liki szem*

ti jasz zapovedao.“ Vu apostolszkom djányi knigaj XIV táli 23 versusi pa od prezbitero v odeberanya eta cstémo: „Gda bi nyim pa z-vtégnyenimi rokami sztarise po gmajnaj posztavila i molila bi z-posztmi, preporôcsila szta je Goszpodni, v-sterom szo vervali.“ Prezbitero v csészti viziko plemenitoszt ká'ze apostolov ono zrendelüvanye, pôleg steroga sze na tô csészt szamo li táksi szmêjo odebrati, ki szo dobroga, pobo'znoga 'zivlénya, ki szo z-nevtepenim 'zitkom ovéc példa bili pôleg I. Petra 1, 2–3 versusa; ki szo szí v-'zitki pred gmajnov postenyé i csészt szpravili, kak Pavel apostol k-Timotheusi tüdi píse I. 5, 17: „Ti sztarisi, ki dobro naprê hodijo, szo dvôje csészti vrédni: nájbole tisztí, steri delajo v-rêcsi i v-návuki.“ Szvétí düh je zmo'zno delao vu oni, ki szo pôleg vzéti dühovni dárov mertüka szpravicsali szvojo szkrbnoszt na Bo'zi orszóg, ki szo sze, kak szpráviscsa voditelje verno trüdili nad tém, naj vere vrêloszt i lübézen láda vu gmajnaj pôleg apostola povelénya: „Vsza naj sznájzno i pôleg réda bode.“ Krsztsanszki 'zitek je, kak drágo szvesztvo i varvani kincs bio vu onom hipi, gda Pavel ap. verosztüvájôcs opomina Timotheusa, da vövtégnieni rôk polo'zenye, kakti zvönésnye znaménye v-szlü'zbo szpelanye odebráni prezbitero v ti nevrédni sze neszpelajo med cërkevne csesztníke. Kak tô, I. Tim. 4, 22. v. právi: „Roké hitro na nikoga nepolo'zi; nití ne boj tálnik v-lüdszki grêhi; szebé csisztoza dr'zi.“

Z-dühá dáirmi verno safarüvanye pôleg Odküpitela lübézni zapôvedi vcsinyena szlü'zba vcsini ocsiveszno ono pravico, ka je vu krsztsanszke lübéznosztí ôpravicaj zacseték nê bio na toj niszikoj, nego na toj nájvisisoj sztopnyi vu krsztsanszkoga 'zitka szvedôszta djányi i vu dühovnom szádi.

Evang. m. cërkev je uprav hitro szpoznala prezbiterszke csészti vu bibliji koreno znamenitoszt, geto z-odebráni prezbitero v osznávla on cërkevni tanács, steroga je pôleg usztave „dú'znoszt sze szkrbeti, da sze vu gmajni i vu sôli vsze prav v-dobrom rédi godi.“

Gmajnszkoga 'zitka dobroga réda potrebcsina je jáko fontosna. Kí szo na toga znásanye i ogvüsenye pozváni, na nyè je cërkev doszta zavüpala. I gvüšno je, ka gmajnszkoga 'zitka pôleg apostola 'zelénya dober réd i dober düh sze brez toga nití miszlití nemore. Toga dobroga dühá goridr'zánye fontosna i nevtajena djátka

je, da Goszpodna vernikov napréhodécsi pôleg bo'zega dűhá vréloszti i 'zitka példa cimprajo Goszpodna cérkev vu vernikov szpráviscsi, kama szo na jedini trôst tüdi pozváni i posztávleni. Gmajnszkoga 'zitka miszel, idea escs i déndénésnyi na apostolov, na prvi krsztsanov vrêmen ká'ze, gda je szv. dűh glaszno pozávao i povodjávao vsze na verno szvedôszta djánye, vu szlűzbe deli na szamovolno táljemánye. Vu morálnom szvêti na vszako osznovno delo, ali náimre na reformáliványe nágib sze k-toj právoj indasnyoj vretini povrné nazáj. Nazáj sze má k-evangeliomi povrnôti; k-piszma pravici mámo idti i teda, csi presbiterov pozványa k-vezdásnyi vrêmenov 'zelényi scsémó szcsiszta viditi i ceniti pôleg vöpokázanya dela presztora, gde je tim pozváni i odebránim Goszpodni szlűziti prijétno delo, na nyegovoga országa razpresztényi delovati je dobicsek i právi nájem.

Mladinsko drűstvo v Puconci.

V Puconskoj fari se je nastavilo „Prekmursko ev. mladinsko drűstvo“, šteroga cil je Prekmursko mladino zdrűziti, bűditi jo k deli na verskom i kulturnom pôli. Z radostjov prihaja mladina v nedelo zvečara gor v šolo po dűševno hrano. — Ja z vrélostjov poslűša globoke pobožne reči g. dűhovnika, pa tüdi sama zida znamenje svojega dela. Ta mladina obhjena po sv. dűhi šce gajiti i opravlati Šamari-tanska dela. — Zato Vas prosimo, Vi seri starši, Vi očevje i matere, kak dobri roditelje i staršije, pomagajte to naše drűstvo z bár kakšteč málimi dári. Brez skrbi nam zavűpajte svojo deco, ár jo mi dűševno i telovno obogatimo. — Vi pa, mladenci i mladenke, položte si rokô na srce i pitajte se, skem Vam ma škoditi? Jeli je tó drűstvo nej on pűngrad, v šteroga ste vi pozváni. Tű vam je dáno delati vu svojem znoji, saditi rože v te lepi pűngrad svoje mladosti. Te rože do vašá dela i cvela do na vöke — dokeč Vi seri starci te odhajali z etoga plačnoga dola.

Mladina, Vaša deca i vnűki pa spominajoč se Vašega dela, do Vam z gingavim cvetjem kinčali Vašo gomilo! Vi te spali, a ostanejo pa Vaša dobra dela i pozni rod de vas spominao. Mi bojdmó dika naše sv. ev. cerkvi! Ne odlášajte, vstopte v naš mali šereg, da bodemo z lehkim srcom popevali „Ne vcagaj, oh čreda mala!“
za P. E. M. D. předsednik.

Eti zamerkamó, da je předsednik evang. omladine sledeče obvestilo vzel od Načelstva

sreza M. Sobota z dne 3. januarja 1931. „Z-odlokom z dne 30. decembra 1920. K. br. 2907 je gospod šef kabineta Ministrstva unutrašnjih poslov po nalogu kancelarije Njegovega Veličanstva kralja izjavil zahvalo za udanostni telegram naslovljen Njegovemu Veličanstvu kralju.“

Rázlocsni máli glászi.

Radoszti glász. „Tomi pravicsnómi dá on szvetloszt zidti i radoszt onim, ki szo ednákoga szrdca. Vi pravicsni, vészelte sze vu Goszpodni i dicste szpômenek Szveiszta nyegovoga.“ (Zolt. 97, 11, 12.)

Brezovci. Osztavili szo nász dober, vrêli i postűvani vucsitel-vodja Baltesar Vilmos, ki szo přek vecs lét na obcsno zadovolnoszt vcsili naso deco ino lèpo disciplino dr'zali vu sòli. Tűdi szo neobtrűdno delali pri nasoj hranilnici. Ete odlícni vucsitel szo nè szamo naprêplacsnik bilí na ete lűst, nego szo ga escse z-posebniimi dármi podpérali, rávnotak nas Dijacs-ki Dom. Z-szvojega nõvoga meszta szo puconszkomi dűhovniki med drűgim eto pizsali: „... sprejmite globoko ino iskreno zahválo za vse, kar sem doživél dobrega v Vaši fari. Hvala vam, hvala tüdi vsem onim ljudem, ki so bili z menoj dobri. Hvala Vam, da ste mi po vseh svojih močeh skušali olajšati vse težave in moje delo. — Dűševni list mi prosim pošiljajte še naprej. Čital ga bom vedno z veseljem...“ 'Zelèmo vrlómi vucsiteli na nõvom meszti vsze dobro i bo'zi sztálen blagoszlov!

Evangelicsanszkoga Kalendarija siritele proszimo, naj one eksempláre, stero szo escse nè zódali, **taki** nazáj poslejo v Prekmurszko Tiszkárnó!

Bo'zicsnice. V Morávskoj fari je páli dr'zana bila na szvétí poszt popoldnévi vu cérkvi bo'zicsnica, pri steroj prilíki szo morávszka i tesanovszka deca vecs pészem popévála; nisterni szo deklamálivali, drűgi pa naprédáli „Jezus mi je vsze“ bo'zicsno zmèno. Vernici szo vsza naprédávanya z-dűševnov radosztjov v'zivali i szo jáko zahválni bilí Skalics De'zô kántorvucsiteli, ki szo deco tak lèpo návcsili. 'Zenszko drűstvo je pri etoj prilíki bo'zicsno drêvo goriposztavilo i po ôszvetnoszti 110 Din. offertoriuma nábralo, stero na vékso sumo nakani dopuniti i 'znyé konfirmanduski fond nasztaviti v dobrotiven cio. Lèpa bo'zicsna ôszvetnoszt je bila dr'zana tüdi v D. Lendavszkój fari i kak szmo z-radosztjov szlűsali, zdá obrpřim vu Kri-zevskój fari, gde szo sze zatô vrêlo trűdili Dsúbán Jo'zef kántorvucsitel.

Koledni krô'z v Puconci. Vu Adventi szmo meli zvôn torka vszâki dén zorjanszke pobo'znostzi z-razkládanyem Bo'ze rêcsi. Tak sztarêsi, kak mlâjsi szo vu lèpom racsûni prihâjali k-zorjenicam. Vu sôli szo sze deca veszèlo vcsili deklamâcije, peszmi i dvê lèpivi bo'zicsnivi zmèni. Komaj szo csakali te szvéti zvecsarek bo'zicsni, gda vsze tá naprédâjo vu cèrkvi Bôgi na diko, szvojim roditelom i vszém poszlûhsâvcom pa na radoszt Dec. 24-ga ob 2-ma vöroma sze je puconszka presztrana cèrkev napunila z-velkimi i málimi. Zacsnola sze je Bo'za szlûzba z-obcsnov peszmov. Za toj je pred oltârom liturgiska szlûzba dr'zana, po steroj szo dûhovnik krátek govor meli obri bo'zicsnoga evangelioma. Ménsi solárje szo naprédáli: „Gda sze angelcsek jôcse“ bo'zicsno legendo. Stiri deklina i stirje decski szo deklamálivali bo'zicsne peszmi. Véksi solárje szo naprédáli „Szvéta nôcs“ bo'zicsno zmèno. Zmész szo deca pod vodsztvom Titán Jo'zef š. ravnátela milo popèvali na dvâ glásza szledècse peszmi: „Hodmo, verni krsztsenici“, „Poj k-Jezuseki“ i „Tiha nôcs, szvéta nôcs“. — Potom szo vsza deca obdarívana bilá. V té cil je „Mladinszko drústvo“ nabrâlo v Puconci 464.5 D, na Gorici 83.5 D, na Vanecsi 71.5 D, v-Salamenci 50 D, v Markisavci 48 D. i v Bokracsi 32.5 D, nadalje je darúvalo „Drústvo prijátelov zdrávja v Puconci“ 300 Din i g. š. ravnátelj szo szpravili 200 Din. Reditelsztvo nasi caszcpiszov je darúvalo pobo'zne szpisze. Tak szo dôbili vsza solszka deca Biblije, peszmene knige, irke, plajbásze, nogavice itv. Lèpa hvála vszém daritelom i onim, ki szo sze vrèlo trûdili, naj tim málím radoszt szprávijo! — Na szvéti dén i na nôvo leto je nabita cèrkev vernikov pobo'zno poszlûhsala preego i blâzeno szlihsala, kak znamí szvetijo vu dûhi vszi tiszti, steri szo z Amerike, z Francije, z Nemcsije z-szvojega trûdavnoga zaszlûzka lèpe lûbézni dáre prineszli, ali posz-lali na oltár nase sv. m. cèrkvi, stero szo dûhovnik vszâkomi poszebno lepô zahválili. — Toplo zahválnoszt szo vadlûvali pûconszkim vrlim devojkam za tó, ka szo pred szvétki vesz cèrkev odznôtra lepô szpucale, gori zèprale. — Na trèkrálovo je po podpornoj bo'zoi szlûzbi 348.75 Din. offertoriuma nabrâno na cèrkevne missionszke cile. Bo'zicsni krô'z je blagoszloven bio vu dûhovnom i telovnom pri Puconszkoj fari.

Balogh Stevana vezdâsnjega Porrogszt-király (Somogyszka 'zup.) dûhovnika, szobotske

gmajne prvoga dûhovnika szmo pri jubileuma priliki pizsmeno pozdravili. Na nas pozdráv szo imenüvani dûhovnik z-lasznov rokôv nè mogli odgovor dati, ár szo od 'zlaka vdârjeni, tézko bete'zni i nemrejo pizsati. Z-túznim szrdcom jemlémo tál pri toj neszrecsi od onoga mô'za, ki je bár malo vrèmena eti prinasz bodôcsi, tak verno deloványe prinásao pri nase gmajne grüntanyi.

Novervano sze vídi, ali dônok sze je zgôdilo v-Szobotske fare ednoj vèszí, ka je eden nas vernik, ki je po dûgi zimszki vecseráj segô meo z-Nôvoga Zákona csteti i vu Krisztusovom návuki sze potrdjávati, nad sterim sze je nyegova dûggoga vadlûványa szlûzbenica nateliko zburkala, ka je Nôvi Zákon knige v-pécs lûcsila. Z-Krisztusom i 'znyegovim evangeliumom je dûhovna szvetloszt prisla na ete szvét, ali szvét je nè steo té szvetloszt gorivzèti. 'Zalosztno je, ka sze tó escse i dneszdén tüdi tak godi. Nemremo za toga volo té zablodjene szamice pogovárjati, nè je nateliko tó ona kriva, nego ki szo jo na tó vcsili. Vém znâmo, ka escse i dneszdén sze godijo priszpodobni fanatizmi.

Szobotsko evang. 'zenszko drûz'tvo je liki v-prvési létaj letosz tüdi vu cèrkvi goriposztavilo bo'zicsno drêvo dec. 21-toga po poldnésnyoj bo'zoi szlûzbi. Skrilec Mariska, Kumin Irma i Jan'za Karolina osznozve sôle vucsenke szo bo'zicsne versuse deklamálivale. Potom je Kováts Annuska drûz'tva tájnikojca lûbezni govor dr'zála k-vucsenikom i nazôcsi bodôcsim sztarisom i gôsztam. Pri toj priliki je 59 sziromaski vucsenikov dôbilo podporo vu rázlocsni oblèkaj, ti ovi drûgi pa vecsféle szladcseca, stero je Jezusova lûbézen prineszla po dobri dûs áldovaj.

Turobni glászi. Rêso je te Vszamogôcsi od vszega zemelszko trplènya Szapács Feren-covo v Csernelavci i jo je jan. 15-ga sztarosztí nyéne 63. leti vu nebeszko králevszto vzeo. Vu toj vöpreminôcsoj Dobrai Jánosova, vszè nasi cèrkevni dugovány velka dobrocsinitelkinya, szvojo dobro szkrbno mamó 'zalújejo. Vu nyihovoj 'zalosztí tüdi mi tájjemlémo. — 1930. dec. 13. je mrô v Nuszkovi v 76. leti sztarosztí Benko Iván, gornye szlávècske gmajne dûgi deszetin lét dekán. Szlabo vrèmen nè poznavsi je szpunyávao vrèlo szvojo dûznoszt vu cèrkvi pri Krisztusovom szvétom oltári. 'Ze bete'zen bodôcsi je escse itak szpunyávao szvojo dûznoszt. Szlédnye 'zelènye

nyegovo je tüdi tó bilo, ka escse ednök bi rad sô vu cërkev. Pôleg têla je nê mogeo vecs vu cërkev pridti, ali nyegova düsa je tá prisla vu cërkev nê z-rokâmi naprâvleno. Tam prebiva 'ze med zvelicsanimi düsami vu orszâgi nebeszkom. Nyegov szpômenek obdr'zim, dokécs 'zivémo vu szrdci nasem! Naj szpi preszlatko vu Nuszkovszkom brütivi! — 1930. dec. 17. je mrô v Szotini v 53. leti sztaroszti, Vouri Franc, trgovszki pomocsnik. Nyegovo mrtvo têlo szmo 19. dec. v Szotinszki ev. brütiv pokopali. Naj bode nyegovomi têli lehka tá szotinszka zemla! — Domô szo sze odszelili v püconszkoj fari: dec. 28-ga Vukan Matyas z-Pu'zavec sztar 68 lét; — jan. 2-ga Ritoper Jo'zef v Bokracsi sztar 64 lét; — jan. 9-ga Cserni Sándor v Dolini sztar 45 lét; — jan. 11-ga Küronya Irén v-Moscsanci sztara 25 lét; — jan. 12-ga Porédos János v Salamenci, sztar 70 lét; — jan. 13-ga Mőrec Ivan v Puconci, sztar 65 lét. Naj májo vszi szladtek grobszki szen i blá'zeno gorisztanênye! Nyé 'zalüvajôcsim pa naj dá vszega trôsta Bôg vu nyegovoj szvétoj vóli szí pocsinóti!

Szamovolni dâri na goridr'zánye Dűsev-noga Liszta: Kolosa János (Potocsi) Puconci 5, Külits Stefan Salamenci 5, Skrilc János Puconci 4, Cipott Franc Sebeborci 2, vd. Bencik Ferencova Moravci 5'75, Titan Jo'zef š. upravitel Puconci 50, Vratarics Miklos Predanovci 20, Kűhár Stefan fârni inspektor Puconci 20, vd. Dervarics Jo'zefova D. Lendava 5, Grâbar Miklos Markisavci 5, Sostaréc Franc ev. dühovnik Subotica 40, Stern Arnold Puconci 20, Kűhár Stefan (bré'zni) Puconci 5, Kuzma Stevan Pu'zavci 5, Luthâr Jánosova Sebeborci 2, Vrecsics Viktor Vanecsa 5, Vljaj Ivan Predanovci 10, Horvath Lajos Dolina 5, Katona Ferencova Gorica 2, Kolosa Miklos Puconci 2. Trstenyak Ana Gorica 2, Banfi Jo'zef kur. Moscsanci 10, Bűkvics Franc Kri'zevci 10, Kováts Stevan Puconci 5, Szlivnyek Ferenc Sebeborci 5, Cselak Stevan kur. Lemerje 5, Péntek Ferenc Polana 10, Szapács János Lemerje 12, Szinicz Lajos veletgr. Osijek 70, Kiszilák Mihály Brezovci 5, Czipott Áron ev. düh. Jagodnjak (Baranja) 20, Kolosa Jo'zef szabó Puconci 10, Skrabán Lajos Puconci 5 Din. Podleszek Franc Predanovci 2 Din. — Radi bi nadaljávali! Szrdcsna hvála!

Dâri na Diacski Dom v püconszkoj fari po zlátój knigi: Kodila Sándor Pecsarovci 10 D, Godina Franc Vanecsa 10 D, Bűkvics Vilma Lemerje 10 D, Siftar Franc (Novak) Gorica 10

D, Siftar Lajos veletgr. M. Sobota 100 D, Sostaréc János Szombathely 100 D, Skrabán János Puconci 50 D, Bűkvics Franc Lemerje (Buenos Aires) 100 D, Zorko Stevan Lemerje 10 D, Sostaréc Karolina Gorica 10 D, Kutosa Árpád Gorica 10, Andrecs Terus Pecsarovci (Kanada) 1 Dolar, Fűjsz Jo'zef Vanecsa 10 D, Bencsec Károly Borejci 10 D, Pavel Iren Strukovci 10 D, Benko Marija vucsitelica Cankova 30 D, Kuzma Stevan Pu'zavci 5 D, Bohar Jo'zef Puconci 10 D, Zelko Franc Lemerje (Chicago) 100 D, Novák Stevan Salamenci 10 D, Hackl Vilmos trg. Lemerje 100 D, Kolosa Jo'zef szabó Puconci 10 Din. — Za vsze ete lêpe dáre je velika nasa radoszt, stera sze vövdéré vu eti recsáj: Goszpodne; hválimo Tebi, ár szí prijaznivi i vecsna je tvoja miloscsa!

Dâri k-neszprhlivomi venci v-szpomin na Luthárovo Fliszár Sarolto za Dijacskoga Dôma stipendij: Kardos Gizela Predanovci 10 D, Vljaj Miklos Predanovci 20 D, Edna pob. krszsenica Puconci 15 D, Fartely Adamova Dolina 10 D, Csahuk Ana Gorica 20 D, Lebar Viktor Dolina 20 D, Vljaj Lajosova Lemerje 30 D, Ballek Stevan Lucova 20 D, Macsek Lajos Salamenci (Montevideo) 10 D, Kozic Jo'zef Gorica (Francija) 10 D, Gorza Verona Andrejci 1 Mark. Kranics Ana diakonissa Levocsa 20 csehszki kron, Pavel Iren Strukovci 10, Pavel Lajos Polana 10 D, Szever Sándor Pečarovci 10 D, Kodila Vilma Moscsanci 1 Mark, Tro'sar Lajos Gorica 10 D, Vrle predanovszke devojke 50 D, Szever Sándor Salamenci 5 D, Soos Ilka Pecsarovci 5 D, Kolosa János Sebeborci 10, Vljaj Ivan Predanovci 10 D, Santavec Marija Pecsarovci 1 Mark, Soós János Pecsarovci 10 D, Godina Stevan Pecsarovci (Montevideo) 10 D, Zrinszki Stevan Petkovics Moscsanci 10 D, Franko Ivan Puconci 10 D, Kodila Stevan Pecsarovci 1 Mark, Puconszka mladézen 10 D, Kodila Kalman Pecsarovci 1 Mark, Novak Stevan Salamenci 10 D, Czipott János Polana 5 Din. — Nájszrcsnêsa hvála za té korine postüvanya!

Gornye Szlávecske fare 1930 letna statistika. V 1930. leti sze je narôdilo 42 decé: 18 pojbov i 24 deklin. Zakonszki je bilô: 32, nezakonszki 10. Mrlô je od rojencov 2. Na G. Szlávenci sze je narôdilo 8, Dol. Szlávenci 8, Szotini 8, Nuszkovi 3, Kuzmi 4, Szerdici 2, G. Lendavi 5, Sv. Jurji 2, Vecseszlavci 1, Pertocsi 1 otrok. Pozakonyeni je bilô vszevkűper 9 ot-

rok. Mrlô je 19 oszèb, 9 moski i 10 'zenszki. Mrlô je na G. Szlávecsi 4, D. Szlávecsi 5, Szerdici 1, Szotini 3, Pertocsi 1, G. Lendavi 2. Zdalô sze je 15 párov; od tã „csiszti ev.“ párov 12, i 3 „mejsani párov“; vszi trijé pári szo rezervális dáli na nas sztrán. Pri konfirmáciji je bilo na bêlo nedelo vszevküp 18 otrak, od tã moskoga szpôla 12, 'zenszkoga szpôla pa 6.

D. Lendava. Na Adventszko I. nedelo je pobožen zvecsarek držáni bio. Skalics dühovník szo naprêdávanye meli od „Bo'zega králevsztva“; Bohár Ilonka je mela goricstenyé; Ritu-per Sári i Vukán Inke szta deklamálivale.

Dr. Söderblom svédski glávni púspek je dôbo ža letosz Noblov nájem. Söderblom je rodjen 1866-ga leta i je eden nájvéksi evangeličsanzki voditelszki mŕz. Tô tak zváno mirovno nagrâdo (békedij) je zâto dôbo, ár vu szvojjoj domovini i vu zvönsztvi velikanszko dela za idejo univerzálnoga mira.

Gornya Szlávecsa. Horváth Ágnes pobožna krsztsenica z Nuszkove je darüvaja za naso cerkevno obcsino eden prelêpi mulicski srebrni kehli z-tanyêrom i rôbcsekom za obzslü'zavanye szvéte vecsêrje bete'znikom. Hvála za ete lêpi dâr! Bár bi sze najslô doszta tâksi pobožni darovitni szrdc! Tâksi áldovi szo vugodni Bôgi! — Dâri na cërkev zidanye po zlátoj knigi: Krányec Franc iz Nuszkove, sztanüvâjôcsi v Fray Bentosi (Uruguay) 1 dollár, Bertalanits Mihályova roj. Roposa Ida iz Gornye Szlávecse 30 Din., edna pobožna krsztsenica iz Stadtschlaininga (Burgenland) 5 Schillingov, Lancsai Marija z Szerdice 30 Din., Benko Ivanova z-Nuszkove 25 Din. Vszêm daritelom nájtoplêsa hvála! Proszimo nadale dâre za naso cërkev i za farov grüntni kamen! — Vu skátlicaj, stere szo vöposzlâne bilé za pobêranye milodârov na szpômenek 100 létnice Gusztáv Adolfa drüstva iz Leipziga, je bilô vszevküper 734.20 Din. — Offertorium szmo držali na prvo Advenstzko nedelo, 30-ga novombra za Novo Urbászko protestânszko diakonisko drüstvo, vküperprislo 144.95 Din. Bôg naj blagoszlovi tã milodâre, steri szo znojom lica szprâvleni, naj blagoszlovi te daritele!

Dari na Diacski Dom. Z-Bodonec: Czár Franc i Ferenc, Dervarics Iván, Poredos Jo'zef, Lovenyák Ferenc, Szersén Jo'zef, Verén István, Cár István, Vljaj István, Beznéc Lajos, Erbert Iván, Vljaj Sándor, Gyergyék N., Gyergyék Iván,

Hodoscsek Jo'zef, Márics Jo'zefova, Makári István, Mácsék Mihály, Sparas István, Szapács János, Podlészek István, Vljaj István, Stiván Jo'zef, Lovenyák M., Makári István, Bencák Ferenc st. 160, Bencák Ferenc st. 102, Vljaj István po ednom litri 'zita. Makári Franc, Podlészek Stevan, Vidonya István, Szocsics István, Vljaj N., Porédos Mihály, Porédos János, Porédos János drügi, Rodi István, Cár Ferenc, Vljaj Mihály, Frumen István, Porédos Ferenc, Erhart István po dvê litri 'zita. Cár István, Fujsz Ferenc, Porédos János, Sparas Mihály, Kaufman Ferenc po tri litri 'zita. Melin István, Sever Iván stiri, stiri. Skrillec Mátyás 5, Porédos Iván, Erbert István 7—7 litrov 'zita. Zrinszki Mátyás 2 din., Porédos János 10 din., Podlészek István 5 din., Berglesz N. 1 din. pènez. Vszevküp 18 Din. pènez, 108 litrov 'zita. — Szkakovec: Vrecsiss Stevan 10 din. pènez. Fliszár Sándor 10 l. psenice. Szapács Ferenc, Kôsz Franc, Kôsz Jozefa, Szapács Janez, Szapács Stevan Cankova po dvâ litra, Novák Franc 3, Skrabán János, Kuzma Franc, Dani Stevan po pêt, Lúlik Mátyás 6 litrov, Szapács Jo'zef edno vrecse krumpisov. Vszevküp 44 l. psenice, 10 din. pènez i edno vrecse krumpisov. — Z-Proszécske vészti: Küplen Stevan 10 din. — Z-Poznanovec ev. gmajnarje 42 litra 'zita. — Z-Gornye petrôvszke fare: z-Adriánec 21 l. psenice, 23 l. 'zita, z-Borecsa 4 l. ps., 4 l. 'zita, Kozár Stevan 2 din. 50 par pènez, z-G. Petrôvec 21. l. ps., 32 l. 'zita, z-Lücové 25½ l. ps., 19½ l. 'zita, z-Nerádnovec 20 l. ps., 28½ l. 'zita, z-Sztánnovoc 6 l. ps., 29½ l. 'z., z-Sülinec 3 l. ps., 13 l. 'zita, z-Zenavla 7 l. ps., 7 l. 'zita. Vszevküp 105½ l. psenice, 173 l. 'zita i goszp. Godina Stevan dühovník 100 kg. psenice. Szrdcsna hvála za vsze dobrovolne dâri. Odpúsztsênnye proszimo, ka je za zménkanya presztora nemo-gôcse bilô poszební daritelov dâre vöpokázati, zagvüšno je nieden gmajnar nê vöosztano, zâto szrdcâ vszêm daritelom i pobêrávcom (kurátorom) poszebno pa goszp. dühovníki hválimo. — Z-Szobote: Siftár Ferencova za notridévanye dvê vrecsi repe, Gorcsán Mihály trí vrecse repe, Fliszár Jo'zef dvê vrecsi repe i 20 kil 'zita, Benkics János ostarjás 2 vrecsi, Szrsén Iván 1 vrecse repe, g. Dobrai János pô vozâ krumpisov. Miláč Šimon bívsi szobotski, zdâ moriborszki profeszor 50 Din., Dervarics Kata D. Lendava 10 D., Verén János Petesovci 5 D. — Vszêm vrêlim daritelom nájtoplêsa hvála.

Evangeliumscke vere ino cérkvi obcsinszki prigodi.

Naprédáni po

KARDOS JÁNOSI Hodoskom dühovniki.

Eden csehszki plemenitás, po iméni Faulfisch Orémos; ki sze je v-Oxfordi vcsio, je odnet piszma Wiklefa v-domovino szvojo prineszao i nigdasnyemi vucsiteli szvojemi, Húsz ali Gósz Jánosi je porácsao. Húsz, kak pragszke visne sôle prvi vucsitel i cérkvi predgar, je ze dúgi cajt, z-poboznoszti példov, velikov zevcenosztjov i vrélimi predgami szvojimi, vucsenike i poszlhúsávce szvoje na bozo bojazen i lübézen visne isztine trdno nadigávao i vu velikoj csészti sztáov pred nyimi.

Veliki i plemeniti móz ete je ocsiveszno prótisztano áldovi mese i szilo je, naj sze vu szv. vecsérji i kehli vöobsztlúzáva cölomi lüdsztvi; zväntoga je osztro kárao rúzni 'zítek popov, ki bi — pôleg nyegovoga vídenya — në z zemelszkimi, nego z nebeszkimi kincsmi obiljávati i pôleg példe apostolov v-prosztöcsi i nepotvarjenosztji 'zivetí mogli. I geto sze je teda pápov sztolec z Ríma v-Avignon steo predjáti, z-steroga je veliko vtrgnenye (schisma ingens) nasztanolo v-pápinsztvi, tak da szo szí k-ednomi hípi trijé púspecke pripisúvali pridavek i szvetsztvo pápov; za toga volo je Húsz i pápsztvo osztro kárati zácsao i tak je vcsio, ká je Peter nigdar nëbio, ni zdá je në gláva obcsinszke cérkvi krsztsanszke i tak je në niti namesztnik Krisztusov.

Nad tém je pragszko lüdsztvo ocsiveszno dopádnenye szka'zúvalo; ali poglavár-púspek je tecsasz delao, da je te veliki szvedok isztine od pápe z-cérkvi vözaprèti, od csészti vucsitelisztva i predgarsztva szprávleni i z-Praga pregnáni. Medtém sze je on z-prijátelom szvojim Oremosom okóli potepao, ino goszpodo i lüdsztvo k-návuki szvojemi nagno, tak da nyemi je ni szam Wencel král, koga szpovednik je bio, nëprótisztano.

Ali tém bole szo beszneli púspecke. I gda bi rávno toga hípa, v-1414. leti, 'Zigmond caszar, zavolo vtrgnenya vu cérkvi, obcsinszko szpráviscse vküpprizvao v-Kosztnic imenüvani svábszki váras, i Húsz je tá pozváni, da bi racsún dao od krivoversztva szvojega. Prijátelje nyegovi szo ga zadr'zati steli od pogübelnoga

sztopája etoga; ali on je li sô, na povelénye caszara, vüpavsi sze vu Bógi i szv. dugoványi szvo'em, tém bole, da ga je zmo'zen poglavnik ete brániti oblúbo i za volo tém vékse bátrivnoszti nyemi je i pôtni liszt dao.

Na obcsinszkom szpráviscsi etom je najprva ôpravica bíla, da szo dolidjáli vsze tri pápe, kak nepravdene i ednoga nôvoga szo zébráli. Potom szo naprévzéli Húsz Jánosa, ki je te ze v-temnico vrzeni bio. Preci, kak je pred szpráviscsom posztano, szo vszi z-divjov besznöcsov nad nyega vdarili, kak nigda zídovje nad Stevana,* i odgovora nyegovoga szo niti poszlhúnotti nësteli, nego szo gá z-szilov primárjáli, naj vcsaszí nazávzeme vsze, ka je vcsio. Na stero gda on sztánotti nikak nebi steo; na grmado je oszodjeni. On sze je toti na oblúbo i liszt caszara zezávao; ali na odgovor nyemi je dáno: „Krivovercom sze nema zdr'zati oblúba! (***) Ze'zgáni je tak ete nevkleknyeni szvedok isztine 6-ga dnéva jakobescseka v-1415. leti i gori je vzéo koróno mantrnika vere z-onov mirovnosztjov i sztálnosztjov dúha, stere je niksá mantra, niksá bolezen tēla vu dvojnoszt szühnotti i na nevernoszt genotti nëmogla. Escse i med szmrtnim plámnom je zoltáre szpēvao; i gda bi eden vbógi páver drmo'zje na grmado vrgao najbole gori; Húsz je ná nébo vrgao pogléd i etak zdéhno: „O blá'zena prosztöcsa! (***) Prijátel nyegov, Orémos je nyemi na obranbo hito; ali ni on je nëposzlhúnnyeni, nego v-temnico vrzeni i na leto dni z-priszpodobnov szmrtjov vöszkoncsani.

Plamén grmad eti sze je po császí v-groznoj bojní razlējao po cérkvi bo'zój. Huszítje, ali naszlednici Husza szo tém szrdcsné na szvetloszt sztópili i z-szilov proszili, da bi sze nyim vu vecsérji Krisztusovoj vkrávzèti szv. pehár, ali kehli pá nazádao, za steroga volo szo calixtinusov, tó je, kehlnikov cóno dóbili od pápincov. Medtém szo z-Ríma neprenoseno trdna szkoncsanya zhájala próti nyim i v-1418. leti szta dvá plemenitiva i od vszè postüvaniva móza pá na grmadi szkoncsati mogla 'zítek. Za eti i k-

*) Djány. 7, 54. 57.

**) Kelko blódni hüdobnyákov sze za blá'zene stíma, csi hohárom isztine róko podati i kakso szlú'zbi-co prikázati morejo, tak stímajöcs vu szlepotti, ká Bógi prijétmo dú'znoszt csinijo! Eti najvecs prekléztva széjajo po szvétí bo'zem. Luk. 23, 34. Ján. 16, 2. 3.

**) Gde te oszleplene vno'zine véksi tál etoga pávra zdúha zamre'zeni má; tam je zmo'znim hüdobnyákom lehko klati áldove isztine!

tém priszpodobni dreszélni násztajov volo je cěla obcsina gorisztánola, váraska hi'za je z-ro'zjom podzajéta i ti najprotivněsi pápinszki tanácsnici szo na obloke zgorányi hramov med 'zitka pogübelov dolizlűcsani. Wencel král je od sztráhote mrô i gda bi etak 'Zigmond caszar i csehszkoga országa poglavnik grátao i huszitom szlobodscsino vadlűványa vtájo; v-1420. leti je vövdrla tak grozna huszitka bojna.

Ti zbantűvani szo, pod Ziska János vojom, prôti pápincom i naime nyi popom, z ognjom i ro'zjom beszneli i povôden opűsztsávanya szo në li po csehszkom, nego i po vogrszkom országi, Stézi, Austrii, Saxonii i Frankonii nezastávleno razlűvali. Ziska, po gládi zbűdjenomi velikomi pomori na áldov szpadnovsi i zvôntoga k-szmrti oranyeni*), je vszêm vernim na veliko bolezni dolipolo'zo neobládano ro'zjé vojvodszta, stero szta prűkvzelá dvá Prokopa, te velki i te máli. I etiva szta z-nê ménsov besznôcsov, kak szrecsov pelala sztrasno bojno eto; tak da je 'Zigmond caszar v-1430. leti, iméni szvojemi na szramoto, mir mogao prosziti od nyidva. Ali v-1433. leti na baselszkom cerkevnom szpráviscsi nyim je toti dopűsztseno, ká sze nyim predga i szv. vecsérja z-kehliom vöbšzlűzavati má; ali na neszrecso szo ti poglavtější 'z-nyi na nyé vzéti po jálnom sűtanyi pápincom, da szo oblűbil, ká i potom pápo za cerkevno, caszara pa za szvetszkoga poglavnika szpoznajo.

Oblűba etaksa sze je tim trdnim huszitom, ki szo pod iménom táboritov szpoznani, celô nêdopádnola; i tak obcsina eta med szebom razdeljena, je od vsze potrűbne mûcsi szprávlena, tak da szo táboritje v-1434. leti pri Brôdi, csehszkom várasí nateliko pobiti, da szo sze po vszê dr'zélaj tűhine raztepszti mogli. Eden tál ji je na szvoje pűsztsáve i pod obranbo vzéo gvűsen Zinzendorf, nemski grof, eden ji pa i zdá v-domovini szvojoj 'zivé, pod iménom csehszki i moravszki bratov, liki sze szami med szebom zovéjo.**)

Po zaklácsenyi huszitov je rimszki dvor zadoszta vöszkázao nepravdeno oblászt evangeliomi protivne zmo'znoszti szvoje i vsze vűpanye tak 'zelnoga popravka vere i cêrkvi, za sterim

*) Ziska dêszo zgűbivsi, z-lêvov popádné mec i zgűbivsi i lêvo, z-zobmí ga dr'zí i tak vodi neobládane serege szvoje.

**) Ti od Zinzendorfa gorivzéti szo szi z-zahválnozti k-dobrocšiniteli szvojemi, hernhutov, tó je, od goszpôda obranyeni, pridavek dáli. Od eti mo szledi obilně piszali.

je teliko Bôgi podáni dűs szkrivno zdűhávalo i ocšiveszno kricsalo, sze je, kak szpár meglé, razkaditi moglo. Ali tó je ni tak bidti, ni tak osztáti nêszmelo. Zdá escse je toti velika szteza ona, stero szi je isztina bo'za k-gvűsnoj szvetloj obládnoszti ravnala, celô gotova nêbila; ali szpuniti sze je mogla rêcs nemrtelnoga Hűsza, stero je krvi'zelcom szvojim, na grmado oszodjeni, glászo: „Jasz, isztina, zgorim; ali z-pepéla mojga, na sztô lét sztáne edna nemska gûsz, stere glász po vszój zemli razide i rimszke sztebre v-nyi najglobsem grűnti sztrûszli!“*)

Nad ravnanyem pûti i szpunenyem prorokszke rêcsi ete szta celô nedovêdno naime dvá taksiva prigoda vjedínano mûcs szkázűvala, sterriva szta na zgájanya meszto gledûcs jáko dalecs rázno szpadnola i med szebom po niksem vidûcsem závezki trdno vkűpszklenyeniva nêbilá.

Te prvi dobrotiven prigod je, podzajéti Konstantinopol várasa po tûrki i konec oblászti krsztsanszke vu etom táli zemlé. Násztaj ete sze toti trden i pogűbelen vdárec bidti vidi na krsztsanszto gledûcs; ali on je za nyé dônok li vretina lépoga blagoszlova. Ar je vu grcskom dr'zányi doszta zevcseni i plemeniti mûzov bilô, ki szo naime zhodne jezike popolno razmili, csisztoj isztini z-szrdcom dűhom podáni i po kalisi rimszki tadankov nevtepeni osztali. Mû'zje eti szo nêmogli podvr'zti sinya pod divji járem tûrszkoga robszta, nego szo ráj vövdaréli z-domovine szvoje i v-záhodni dr'zélaj — v-talijanszkom, francúzkom i nemskom országi sztáne iszkali, gde szo sze vnûgi vucsitelje i popevje grűntne jezike biblije od nyi navcsiti priliko meli. I tak je po nyi nad Europe temnimi dr'zélami zisao 'zelen trák szvetloszti i pobűdjeni dűh szlobodscsine, kakti szmrten csrv knice i oblászti rimszke.

Te drűgi, z-znamenitim tálom blagoszlova pűn prigod, je stamp knjig, steri je v-1440. leti gorinaideni po gutenbergszkom Gensfleisch Jánosí.**) Po etom naime je mûdrim i zevcsenim mûzom mogûcse bilô, miszli szvoje po dalésnyi dr'zélaj i med rázlocsnimi národmi, hitro i z-malim sztroskom razsűrjavati. Etak je i szv. pizmo, stero sze je dotéc li vu rokaj prémocšni i zevcseni mûzov vrtelo, li po stampani knjigaj med prûszto i szirmasko lűdszto prislo i blagoszlov szvoj i vu poszebne krsztsanszke hi'ze neszlo. (Nadaljávanye pride.)

*) Hűsza rêcs eta, z-prorokszkim dűhom povédana, je szpunyena vu Luther Martini, ki je na sztô lét sztano, z-nemškoga národa, na dén szvoj gûsz má, Rim je sztrûszo itn.

**) Dotéc szo vsze knige na lisztje papir zvánoga drêva, na dreveno kûzo, na pergament, na leder, na vocseno plátno itv. piszane i záto z-tak velikim trűdom i sztroskom szprávlene bidti mogle.